

Raahen kaupungin kaavoitusyksikkö
kaavoitus@raahe.fi

Viite: Lausuntopyyntö 1.4.2026, Palonkylän alueen liikennejärjestelyiden asemakaavan muutos ja laajennus (Akm 252), valmisteluvaiheen kuuleminen

Lausunto Palonkylän alueen liikennejärjestelyiden asemakaavamuutoksen luonnosvaiheesta

Asian tausta

Raahen kaupungin kaavoitusyksikkö on pyytänyt 1.4.2026 lausuntoa Palonkylän alueen liikennejärjestelyiden asemakaavamuutoksen luonnosvaiheen materiaalista.

Suunnittelualue on nykytilassa pääosin metsäaluetta ja peltoa. Pieni osa alueesta on tie- tai katualuetta. Suunnittelualue rajautuu lounaassa kantatiehen 88. Valtatie 8 kulkee lounas-koillisuuntaisesti kaava-alueen pohjoispuolella. Suunnittelualue on suurilta osin kaupungin omistamia kiinteistöjä tai määräaloja. Alue on osittain yksityisessä omistuksessa. Alueen pinta-ala on noin 33,7 hehtaaria.

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Raahe 2040 Mettalanmäen osayleiskaava. Suunnittelualueella on voimassa neljä asemakaavaa ja kolme rakennuskaavaa.

Vanhentunut asemakaava ajanmukaistetaan ja asemakaava-aluetta laajennetaan voimassa olevan Mettalanmäen osayleiskaavan mukaisesti. Asemakaavan tavoitteena on parantaa Raahen kaupungin sisäisiä liikennejärjestelyitä Mettalanmäellä, Saloisissa ja Palonkylän alueella sekä sujuvoittaa liikennettä ja parantaa liikenneturvallisuutta valtatiellä 8 ja kantatiellä 88.

Asemakaavan laajennuksella ja -muutoksella muodostuu Palonkylän 35. kaupunginosaan katualueet Mettalanväylä ja Palontie sekä maantieliikenteen aluetta ja näihin liittyvät lähivirkistys- ja suojaviheralueet, sekä Honganpalon 32. kaupunginosaan katualue Orvantie ja tähän liittyvät lähivirkistys- ja suojaviheralueet. Kaava-alueelle ei muodostu korttelialuetta eikä tontteja. Asemakaavan muutos ei lisää alueen rakennusoikeutta.

Kaava-alueelle on laadittu kesällä 2024 Mettalanmäen liikennesuunnittelualueen luontoselvitys (AFRY Finland Oy). Luontoselvitys sisälsi erillisselvityksiä, joissa kartoitettiin kasvillisuus ja luontotyypit, pesimälinnusto ja luontodirektiivin liitteen IV lajeista viitasammakon ja lepakoiden esiintyminen.

Luontoselvityksen perusteella kaava-alueella ei ole luonnonsuojelulain 64 § tai 65 § mukaisia luontotyyppisiä, vesilain 2:11 § suojeltuja vesiluontotyyppisiä tai 3:2 § mukaisia puroja. Kaava-alueelta tai sen läheisyydestä ei Metsäkeskuksen kuviotiedoissa ollut metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Arvokkaita lintualueita ei selvityksessä rajattu. Alueella ei ole viitasammakolle erityisen soveltuvia lisääntymisympäristöjä eikä lajista tehty alueelta havaintoja. Selvitysalueelta ei tehty havaintoja lepakoista. Alueella ei ole liito-oravalle sopivaa varttunutta kuusivaltaista metsää, joten sen esiintyminen on epätodennäköistä.

Lausunnot

Rakennusvalvontaviranomainen

Raahen kaupungin rakennusvalvontaviranomaisella ei ole huomautettavaa Palonkylän alueen liikennejärjestelyiden asemakaavamuutoksen (Akm 252) luonnosvaiheesta.

Ympäristönsuojeluviranomainen

Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on tutustunut Palonkylän alueen liikennejärjestelyiden asemakaavamuutoksen (Akm 252) luonnosvaiheen aineistoon.

Luontoselvityksen mukaan kaavavalmistelussa tulee huomioida kasvillisuutensa ja luontotyyppiensä puolesta huomioitavat Ruonanojan varren luhtaiset alueet ja kuivempien alueiden pienet keto- ja niitty laikut, joilla esiintyy suojelullisesti huomioitavaa lajistoa. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että luontoselvityksessä havaitut huomionarvoiset laji- ja luontokohteet on pääosin otettu huomioon kaavaluonnoksessa mahdollisuuksien mukaan niin, että maankäytöllä pyritään turvaamaan luonnon monimuotoisuutta. Kaava-alueen pohjoisosassa katualue on linjattu niin, että katualueen rakentamisesta aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeille alueille. Kaava-alueen eteläosaan sijoittuvat arvokkaat luontokohteet ja lajiesiintymät jäävät esitetyssä luonnoksessa pääosin katualueen ulkopuoleiselle viheralueelle.

Ympäristönsuojeluviranomainen pitää hyvänä, että katualueelle sijoittuvan silmälläpidettävän ketonoidanlutakko-kasvuston säilyttäminen huomioidaan kaavamääräyksellä.

Luontoselvityksessä havaitut luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet on merkitty kaavakartalle luo-aluemerkinnöin. Myös kaava-alueen ulkopuolelle sijoittuvat arvokkaat luontokohteet on merkitty kaavaluonnokseen, mitä ympäristönsuojeluviranomainen pitää hyvänä. Kaavamerkinnän silmälläpidettävä kasvi (luo) osalta huomautetaan, että kaava-alueella on tehty havaintoja uhanalaisluokituksestaan silmälläpidettävästä (NT) ketonoidanlukosta sekä rauhoitetusta ja erittäin uhanalaisesta (EN) sinikuusamasta. Kaavamerkintään liittyy kaavamääräys alueella esiintyvien silmälläpidettävien kasvien säilyttämisestä ja mahdollisesta siirtämisestä. Määräyksessä on todettu, että kasvien sijainnit on esitetty kaavakartalla luo-symbolein.

Sinikuusama on luonnonsuojelulain (9/2023) ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) mukaisesti luokiteltu uhanalaiseksi ja rauhoitetuksi kasvilajiksi koko maassa. Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitettua kasvilajia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia, kerätä, leikata irti, ottaa juurineen eikä hävittää. Kaikki alueen huomionarvoiset kasvilajit on merkitty kaavakartalle samalla luo-merkinnällä, joten epäselväksi jää, koskeeko kaavamerkintää koskeva kaavamääräys myös sinikuusamaa. Kasveja koskevaa kaavamerkintää olisi syytä tarkentaa ja kohdistaa merkintä lajikohtaisemmin. Lisäksi huomautetaan, että luontoselvityksen perusteella kaavakartan kaavamerkinnot sinikuusaman osalta ovat alueen pohjoisosassa puutteelliset.

Kaavaselostuksen mukaan asemakaavatyön aikana ei ole tehty maaperätutkimuksia, mutta tiedossa on, että alueella saattaa esiintyä happamia sulfaattimaita, ja että maaperä tulee tutkia katusuunnitelmien laatimisen yhteydessä. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että happamien sulfaattimaiden tarkempi esiintyminen kaavoitettavalla alueella tulisi tutkia ensisijaisesti asemakaavaprosessissa, etenkin jos esiintyminen esikartoituksen perusteella on oletettavaa, jotta mahdollisia haittavaikutuksia voidaan ennaltaehkäistä tehokkaasti jo maankäytön suunnittelulla. Tehtyjen selvitysten perusteella kaavamääräyksissä voitaisiin esittää tarkempia selvitys-, tutkimus- ja haittojen vähentämisvaatimuksia liittyen happamiin sulfaattimaihin.

Katualueen rakentamiseen liittyy merkittäviä massanvaihtoja sekä mahdollisesti hapettumista lisäävää pohjaveden pinnantason muutosta. Kaavamääräyksissä on tuotava selkeämmin esille, että rakentamisessa sekä maa- ja kallioperän muokkausta edellyttävien toimenpiteiden suunnittelussa tulee selvittää happamien sulfaattimaiden esiintymät sekä tarvittaessa esittää toimenpiteet niistä aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Sulfaattimaiden käsittelyn näkökulmasta kaikki kaivutyöt alueella on suunniteltava niin, että maaperän hapettuminen estetään ja happamien valumavesien riski minimoidaan.

Luontoselvityksessä alueella havaittiin myös runsaasti kansallisesti haitallisiin vieraslajeihin kuuluvaa jättipalsamia, viitapihlaja-angervoa ja kanadanpiiskua. Vieraslajien esiintyminen tulee ottaa huomioon jo ennen rakennus- tai kaivuutöitä, jotta maamassojen käsittely on suunnitelmallista ja vieraslajeja ei siirretä uusiin kasvupaikkoihin. Vieraslajien torjuntatoimenpiteillä turvataan myös luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkein alueiden suojeluarvoja. Vieraslajilain mukaisesti kiinteistön omistajalla on ensisijaisesti velvollisuus torjua haitallisia vieraslajeja.

Asemakaavamuutoksen luonnosvaiheessa ei ole tehty meluselvitystä, joten asemakaava-alueen liikennemelua on käsitelty kaavaselostuksessa suppeasti. Selostuksessa todetaan, että valmiin kadun aiheuttama melu jää pääosin metsävyöhykkeiden vaimentamaksi ja kaavan ehdotusvaiheessa laaditaan melumallinnus, jonka tulosten perusteella arvioidaan tarve melusuojaukselle. Ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että kaavoituksella on merkittävä rooli

melun- ja värinäntorjunnassa. Kaavamuutoksen aiheuttamat meluvaikutukset tulee arvioida, ja selvitysten tulee tarvittaessa välittyä kaavaratkaisuun. Asemakaavassa tulee huomioida tarkemmin mahdollisten melusuojausten sijoittuminen alueelle ja mahdollisuuksien mukaan tulee välttää melusuojausten sijoittumista niille alueille, joissa luontoarvot voivat vaarantua.

Ympäristönsuojeluviranomaisella ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan luonnosvaiheeseen.